

Nemzeti számvitel

A bankok bekapcsolása

A pénz és hitelállomány változása

- A bankok mérlegének változására a t -edik időszakban alatt mindig igaz, hogy a **bankok összes eszközének változása** (valós eszközök változása dRA + pénzügyi eszközök változása dFA) **egyenlő a bankok összes forrásának változásával** (egyéni gazdagság változása + pénzügyi források változása dFL).
- Az **egyéni gazdagság változása a bankok megtakarítása (Sb)**
- $dRA_t + dFA_t = dFL_t + Sb_t$

- A bankok valós eszköz – vásárlásai (dRA) elenyészőek a bank **mérlegfőösszegben** mert a bankok döntően hitelművelettel való pénzteremtéssel foglalkoznak. Ezért **tekintsük ezt a tagot nullának**. Így:
 - $dFA_t = dFL_t + Sb_t$
 - A bank megtakarítása Sb a bank visszatartott (osztalékkal csökkentett) nyeresége, vagy más szóval a bank által képzett tartalék, amit befektethet, azaz kihitelezhet:
 - $Sb_t = PRb_t - Ob_t$

- A kereskedelmi bankok fő tevékenysége a hitelkihelyezés, tehát pénzügyi eszközeik is főként a hitelekből állnak (L - loan).
- Pénzügyi forrásai is sokfélék lehetnek, de a hitelkihelyezés tükörképeként legfőképp pénzből (M) állnak.
- A bankok megtakarításainak m hányada érinti a pénzteremtést ($0 < m \leq 1$).
- Ekkor az előző egyenlet az alábbi egyszerű alakra hozható:
- **$dL_t = dM_t + mSb_t$**
- **Vagy: $dM_t = dL_t - mSb_t$**
- Ha $m = 1$, (vagyis a bankok teljes megtakarításukat kihelyezik):
 $dL_t = dM_t + Sb_t$, $dN_t = dM_t + Sb_t$
- (más jelöléssel, új pénz, ami bemegy a gazdaságba t -ben: **$dL_t = dN_t$**

Nemzeti számvitel a bankok bekapcsolásával

- A vállalat és háztartás mellé a bank, mint speciális szereplő jön be
- A bankok pénzügyi eszköze a hitel (N_t , korábban L_t), forrása a pénz (M_t)
- A megtakarítás az eszközök és a források változásának a különbsége: $\Delta N_t - \Delta M_t = S_b$
- ($S_b = PR_b - O_b$ – az osztalék kiadás a banknak, de nem költség)
- Megtakarításait kihelyezik hitelként ($m=1$): $S_b = FK_b$
- $FK_v + FK_h + FK_b = 0$, **egyetlen pénzügyi eszköz a bankok által teremtett pénz**

Számlák (Ismétlés)

- Flow számla: Jövedelem (bevétel) – kiadás = egyéni gazdagság változása = megtakarítás (+/-)
- Tőkeszámla: Megtakarítás – valós eszközök változása = finanszírozási kapacitás (+/-)
- Pénzügyi számla: Pénzügyi eszközök változása – pénzügyi források változása = finanszírozási kapacitás (tükre a tőkeszámlának) (+/-)

Folyószámlák

Vállalat	
CI	CI
Wv	I
A	C
Kamat	
PRv	
- Ov	
Sv	

Háztartás	
C	Wv
	Wb
	Ov
	Ob
Sh	

Bank	
Wb	Kamat
PRb	
- Ob	
Sb	

Tőkeszámlák

Vállalat		Háztartás		Bank	
I	Sv		Sh		Sb
-A		FKh			
FKv				FKb	

1. A háztartás nem ruház be: $Sh=FKh$

2. A krematisztikus gazdaság alapegyenlete:

$$I-A=Sh+Sv+Sb$$

A nettó beruházás = összes megtakarítás

Pénzügyi számlák: $FKv+FKh+FKb=0$

Vállalat		Háztartás		Bank	
dMv	FKv	dMh	FKh	dN	FKb
	dNv		dNh		dM

$$dN = FKb + dM$$

- Azaz a hitelállomány változása megegyezik a pénzállomány változásának és a bankok finanszírozási kapacitásának (kihelyezett megtakarításának) összegével

Nemzeti számvitel

Vállalat		Háztartás		Bank	
CI	CI	C	Wv	Wb	KA
Wv	I		WB	=PRb	
A	C		Ov	-Ob	
KA			Ob	=Sb	
=PRv		=Sh			
- Ov					
=Sv					
I	Sv		Sh		Sb
- A					
=FKv		FKh		FKb	
dMv	FKv	dMh	FKh	dN	Fkb
	dNv		dNh		dM

Egy bankokra, vállalatokra és háztartásokra osztott gazdaságról az alábbiakat tudjuk (forintban). A bankok finanszírozási kapacitása 100, a vállalatok profitja 750 400 osztalékot és 2000 bért fizettek a háztartásoknak. A hitelállomány változása 250. Az amortizációt tekintsük nullának. ***Mennyi kamatot fizettek a vállalatok a bankoknak és mennyi osztalékot fizetnek a bankok,*** ha a szokásos módon a bankok költségeitől eltekintünk (bér és dologi kiadások), **csak a vállalatok vesznek fel hitelt,** csak a háztartásoknak vannak részvényeik, a háztartások megtakarítása nulla, a GDP pedig 3050? **300, 200**

Nemzeti számvitel

Vállalat		Háztartás		Bank	
CI	CI	C=	Wv=2000	Wb=0	<u>KA=</u>
Wv=2000	I=		Wb=0	=PRb=	
A=0	C=		Ov=400	<u>-Ob=</u>	
<u>KA=</u>			<u>Ob=</u>	=Sb=	
=PRv=750		=Sh=0			
-Ov=400					
=Sv=					
I=	Sv=		Sh=0		Sb=
-A=0					
=FKv=		FKh=0		FKb=100	
dMv=	FKv=	dMh=0	FKh=0	dN=250	Fkb=
	dNv=		dNh=0		dM=

$$\text{GDP} = 3050 = C + I \rightarrow$$

Nemzeti számvitel

Vállalat		Háztartás		Bank	
CI	CI	C=2600	Wv=2000	Wb=0	<u>KA=300</u>
Wv=2000	I=450		Wb=0	=PRb=300	
A=0	C=2600		Ov=400	-Ob=200	
<u>KA=300</u>			Ob=200	=Sb=100	
=PRv=750		=Sh=0			
-Ov=400					
=Sv=350					
I=450	Sv=350		Sh=0		Sb=100
-A=0					
=FKv=-100		FKh=0		FKb=100	
dMv=150	FKv=-100	dMh=0	FKh=0	dN=250	Fkb=100
	dNv=250		dNh=0		dM=150

GDP= 3050